

Niel-bij-As, digitaal repertorium notariële pastoorsakten 1716-1757

Inleiding

Hieronder kan u omschrijvingen en links terugvinden naar de bewaarde akten van P. Lansmans (1716-1726), pastoor te As en deservitor van Niel-bij-As, alsook van A. Dellecommine (1727-1757)¹, waarvan de Mormonen (www.familysearch.org) de akten voorheen op microfilm hebben geplaatst en die nadien gedigitaliseerd hebben. De notarisakten van pastoors en aanverwanten werden zelden in ingebonden registers samengevoegd, met als gevolg dat er vermoedelijk akten verloren zijn gegaan en anderzijds dat de Mormonen ze in de aangetroffen niet-chronologische volgorde gefotografeerd hebben. Voor een klein bestand als dit is dat geen ramp, hou er evenwel rekening mee dat de vakjes hieronder niet perfect chronologisch gerangschikt staan. Voor het gebruiksgemak heb ik bij vele korte samenvattingen voetnoten geplaatst om familierelaties te noteren. Dit is evenwel niet exhaustief gebeurd. Nieuwsgierige lezers zullen dus meer namen en familierelaties ontdekken door effectief door te klikken op de links van de akten zelf en de akte een of meermaals te lezen en te analyseren. Ik heb geen voorouders in Niel-bij-As en kan altijd hier of daar interpretatiefouten gemaakt hebben. Controleer zelf de akte vooraleer je gegevens overneemt. Onderstaande akten betreffen voor een groot deel pachtcontracten (verhuringen), huwelijkscontracten (huwelijkse voorwaarden) en testamenten, eventueel aangevuld met aanpassingen of bijvoegingen (codicil). In het onderstaand bestand van akten zullen daarnaast twee zaken opvallen, met name de vele aliasnamen en de hoevenamen.

Veel plezier en opzoekgenot naar voorouders of reconstructies van plaatselijke bewoningsgeschiedenis of andere!

Kenneth Booten

12 januari 2023

---

¹ Zie ook *Het notariaat in de provincie Limburg. Repertorium van de minuten*, E. Houtman, Algemeen Rijksarchief, 1982, pagina 122.

Repertorium

OMSCHRIJVING	DATUM	LINK
Verkoop door Lenaert Jansen en zijn echtgenote Geertruijt Moors ten behoeve van Jacob Smets ²	07/11/1716	link
Rentecreatie op 300 gulden kapitaal ten laste van Willem Moors ³ en zijn echtgenote Helena Tielen ten behoeve van Lenaert Kanten	08/02/1718	link
Donatie ter gelegenheid van het aanstaande huwelijk van Marie Dael met Lenaert Hoever ⁴	02/09/1718	link
Onderhandse schuldbekentenis van Lenaert Jansen ten behoeve van Cobus Smets	10/03/1718	link
Testament Heleen Nelis	08/10/1722	link
Verkoop <i>Coelen goed</i> te Niel-bij-As door Jan Coelen en Jacob Coelen en ook namens hun broer Hendrick Coelen aan pastoor Godefridus Bex van Dilsen	07/01/1723	link
Testament Willem Moens en Helena Tielen	08/02/1723	link
Verhuring deel van het Moors goed gelegen te Niel-bij-As door Lenart Jansen aan Jacobus Smeets (Smets) ⁵	24/03/1724	link
Akkoord tussen Lenart Jansen en zijn stiefkinderen Joannes Smets, Jacobus Smets en Hendrick Gerrits als man van Margareet Smeets (Smets) en Helena Smets, ongehuwd	24/03/1724	link
Akkoord tussen de kinderen Smets, met name tussen Jacobus Smeets en Jan Smets, Hendrick Girrits als man van Margareta Smets, en Heleen Smets	24/03/1724	link
Verhuring Smeets goed te Niel-bij-As door Lenaert Jansen, gehuwd met Geertruijt Moors, aan Jan Smeets ⁶	24/03/1724	link
Verkoop huisplaats door Jan Smeets, Hendrick Girrits als man van Margareta Smets en Helena Smets, ongehuwd, aan Jacobus Smets	24/03/1724	link
Testament Jan Slijpers	05/03/1726	link
Testament Agnes Buls, echtgenote van Henricus Vencken	07/07/1727	link
Akkoord tussen gebroeders Arnoldus en Hendrick Laijen inzake testamentaire beschikkingen hun overleden vader Peter Laijen	30/08/1728	link
Schuldverdeling tussen Peter Schrijvers en Helena, weduwe Peter Kewits	05/08/1727	link

² Jacob Smets is een zoon uit een eerder huwelijk van Geertruijt Moors. Ook overdracht *Smets goed* te Niel-bij-As.

³ Willem Moors alias Tielen. Hij handtekt Leen Tilen.

⁴ Zie herroeping hiervan door schoonmoeder van Lenaert op 25/12/1730. Voorgaande historie van doodslag op zijn schoonvader en gevlucht. Zie ook Rijksarchief Luik, *Conseil Privé* (toegang A2), inventarisnummer 1247, suppliek tot genade van de voortvluchtige en ter dood veroordeelde Lenaert Hoever.

⁵ Ingeval de moeder van Jacobus Smets gedurende de pachting van 3 jaar komt te overlijden, gaat het gebruik van het deel over op Hendrick Girrits en Helena Smets, alsook op Jan Smets, zus en broer. Achterzijde ontvangst afgesproken som na de dood van de moeder. Akte van 19/04/1726.

⁶ Geertruijd Moors zou logischerwijs als moeder van de Smets (Smeets) kinderen voorheen gehuwd zijn met een intussen overleden Smets (Smeets).

Testament Arnoldus Laijen en echtgenote Maria Reijnders ⁷	30/08/1728	link
Uitkoop van Peter Wouters alias Vincken door Emilia Bojen, weduwe van Arnoldus Wouters, met betrekking tot het <i>Wouters goed</i>	17/10/1728	link
Testament Maria Leveren, weduwe Willem Daniels	29/04/1729	link
Pachtovereenkomst van 1 jaar voor land en beemden te Neeroeteren door Mari Leveren, weduwe Willem Daniels, ten behoeve van Matthijs Bergen	29/04/1729	link
Huwelijkscontract tussen Matthijs Dirgens en Emelia Boijen ⁸	10/07/1729	link
Testament Gertrudis Tommissen, weduwe Jaspar Dael ⁹	25/12/1730	link
Testament Christina Sluijpers alias Lemkens ¹⁰	01/01/1731	link
Testament Joannes Slupers alias Lemkens	04/01/1731	link
Testament Cornelis Gilissen alias Bijmens ¹¹	15/10/1731	link
Testament Maria Leveren, weduwe Wilhelmus Daniels	13/03/1733	link
Huwelijkscontract met Peter Lenaerts en toekomstige bruidegom en bruid, met name Baltasar Lenaerts en Anna Lajen, inzake de meubelen van het <i>Lenaers goed</i> , gelegen te Deuren	19/10/1736	link
Openbare verkoop meubelen door Jacobus en Paulus Schrijvers alias Meijzen en Joannes Baeten als gehuwd zijnde met Maria Schrijvers alias Meijzen	11/10/1764	link
Overdracht van 1/15 ^{de} deel in de huisplaats van het <i>Baetens goed</i> te Niel door Christiaan Gommers als echtgenoot van Agnes Smeets (1/60 deel), Matthijs Schrijvers als weduwnaar van Ida Smeets (1/60 deel), Maria Smeets (1/60 deel) en Joannes Smeets (1/60 deel), ten behoeve van Joannes Baeten ¹²	17/05/1738	link
Codicil Helena Sluijpers ¹³	07/04/1739	link
Testament Peter Martens ¹⁴	14/01/1740	link

⁷ Dochter van Jan Reijnders en Odilia Nijsen zaliger van Neeroeteren.

⁸ Geassisteerd met Joris Bojen en Hendrick Wouters als mombers van haar kinderen, verwekt met haar vorige (overleden) echtgenoot Aert Wouters.

⁹ Ontferft haar schoonzoon Leonardus Hover, die verantwoordelijk is voor de doodslag op haar echtgenoot en die naar het buitenland gevlucht is. Zie zijn afgewezen verzoek tot gratie in, Rijksarchief Luik, *Conseil Privé* (toegang A2), inventarisnummer 1247 (verzoeken van gevangenen tot gratie). Zijn kinderen Peter en Gertrudis Hover krijgen na haar dood een kleine gift. Haar andere schoonzoon Laurentius Pelmans, gehuwd met Helena Dael krijgt de overige goederen.

¹⁰ Begunstigden zijn haar nicht Margarita Reijmen, haar neef Peter Reijmen, haar broer Jan Sluijpers en Helena Sluijpers, haar zus.

¹¹ Gehuwd met Marie Houben.

¹² In de akte staat vermeld dat de begunstigde veel ongeluk heeft gehad met een brand en dat de eerste partij hun aandeel daarom aan hem van de hand doet en vanwege bewezen diensten aan hen. Enkel het aandeel (1/60) van de afwezige broer en schoonbroer Gilis Smeets, soldaat bij de Luikse troepen, werd niet overgedragen.

¹³ Ze heeft volgens de akte ook nog voorheen een testament voor kapelaan Thilen te Opglabbeek laten opstellen.

¹⁴ Gehuwd met Elizabeth Bijmens. Volgens het testament was hij voorheen gehuwd met Cornelia Neesen. Alle andere testamenten en contracten annuleert hij, behoudens zijn huwelijkse voorwaarden met Elizabeth Bijmens. Elizabeth Bijmens was voorheen gehuwd met Laurens Baeten zaliger en hun twee kinderen Peter en Helena Baeten werden in het testament begunstigd voor hun getrouwe diensten en arbeid.

Huwelijkse voorwaarden tussen Hendrik Lajen, vader van bruidegom Arnoldus Lajen, en Hendrick Caelen als vader van de bruid Anna Caelen	20/01/1731	link
Testament Helena Meijsen, jonge dochter ¹⁵	10/06/1741	link
Testament Maria Jacobs, weduwe Wilhelmus Nijs ¹⁶	25/11/1741	link
Herroeping testament Maria Jacobs, weduwe Wilhelmus Nijs (van 25/11/1741)	27/07/1757	link
Testament Joannes Lajen alias Veltmans, jongman	08/03/1742	link
Kwitantie van legaat ¹⁷ van 150 gulden ten behoeve van Gertrudis Jacobs alias Jeuxkens, betaald door Michael Michiels, zoon van Mari Jacobs alias Jeuxkens (zus van Gertrudis) en Joris Michiels alias Bijmens (vader van Michael en schoonbroer van Gertrudis)	02/04/1745	link
Pachtvereenkomst van een deel van het <i>Holmans goed</i> door Joannes Smeets alias Vrancken als momber van het minderjarige kind van Arnoldus Wouters en Emelia Bojen, beiden overleden, en door Matthijs Schrijvers alias Meijsen, ten behoeve van Peter Linden	18/11/1742	link
Huwelijkse voorwaarde tussen Arnoldus Lajen, weduwnaar van Maria Reijnders, en Anna Leijsen, jonge dochter ¹⁸	06/09/1742	link
Mutueel testament Peter Reijmen en Maria Baeten ¹⁹	29/03/1742	link
Pachtvereenkomst van het <i>Moors goed</i> te Niel gelegen door Jacobus Moors ten behoeve van zijn halfbroer Reijner Moors	06/04/1744	link
Verkoop aanpart in <i>Vrancken en Meijsen goederen</i> te Niel door Jacobus Smeets aan zijn broer Joannes Smeets ²⁰	07/07/1743	link
Pachtvereenkomst van huis, schuur, stallingen en omliggende grond gelegen bij het <i>Reijmen goed</i> door Henricus Vencken alias Beuls ten behoeve van Joannes Kreucken	06/03/1743	link
Pachtvereenkomst aanpart in <i>Gilissen goed</i> ²¹ gelegen te Niel door Joannes Baems en door Joannes Casters als gevolmachtigde van zijn schoonvader Joannes Certiens, beiden als mombers van Hubertus Bijmens, minderjarig kind, ten behoeve van Joannes Bijmens	03/09/1744	link

¹⁵ Begunstigden zijn onder andere haar twee broers die niet met naam genoemd worden.

¹⁶ Begunstigden zijn haar 2 kinderen verwekt met Wilhelmus Nijs, met name Henricus Nijs (nog minderjarig), en Mari Nijs. Ook zes niet met naam genoemde voorkinderen worden begunstigd.

¹⁷ Legaat kwam van Joannes Jacobs, broer van Gertrudis Jacobs alias Jeuxkens en was per akte verleden voor pastoor Joris te As op 04/01/1745.

¹⁸ De aanstaande bruid en bruidegom hadden verleden zondag hun 2de afroeping in de kerk. Er worden afspraken gemaakt over onder andere de voorkinderen van de bruidegom.

¹⁹ Ze begunstigden hun 2 kinderen Agnes Reijmen en Maria Reijmen en hun kinderen die ze nog verwekken. Mochten de 2 dochters geen wettige erfgenamen hebben, gaat de nalatenschap naar de kinderen die de langstlevende van de testateurs met een nieuwe echtgenoot of echtgenote zou verwekken. Blijven de vorige partijen allen zonder wettige erfgenamen, gaat de nalatenschap naar Helena Baeten, zus van de testatrice, als dank voor getrouwe diensten.

²⁰ Na de dood van hun ouders Gilis Smeets en Emelia Meijsen hadden de broers het goed een tijdlang samen uitgebaat en in onverdeeldheid bezeten. Jacobus tekent af "Jacobus Vrancken alias Smets".

²¹ Volgens de akte had het goed geleden ten gevolge van een brand, waardoor vele bomen gekapt zijn geworden.

Mutueel testament van Hendrick Vencken en Agnes Baeten ²²	28/12/1745	link
Kwitantie van eerdere verkoop van gerei, vruchten en beesten van het Moors goed, betaald door Reijnier Moors namens diens halfbroer Jacobus Moors, ten behoeve van Jan Martens alias Cops.	16/04/1745	link
Akkoord tussen Jan Gerits, weduwnaar van Agnes Baeten, en zijn minderjarige stiefkinderen, dewelke zijn overleden echtgenote verwekt had met Henrick Vencken ²³	04/02/1747	link
Pachtovereenkomst van het Veltmans goed ²⁴ te Niel door Georgius Bojen als momber van zijn zoon Renerus Bojen aan Anna Caelen, weduwe Arnoldus Lajen alias Veltmans, nu echtgenote van Joannes Wouters, als moeder en mombers van haar 3 kinderen verwekt met Arnoldus Lajen zaliger	08/01/1747	link
Huwelijkse voorwaarden tussen Laurens Vencken ²⁵ , weduwnaar van Catharina Leijsen en toekomstige bruidegom, en Maria Broux, toekomstige bruid	23/01/1747	link
Testament Elizabeth Baeten, jonge dochter ²⁶	03/10/1747	link
Testament Joannes Smeets alias Vrancken ²⁷	03/05/1747	link
Codicil Jan Smeets ²⁸	04/05/1747	link
Testament van koster van Niel-bij-As Peter Baeten, echtgenoot van Anna Smeets	20/02/1750	link
Kwitantie van ontvangen geld voor verkochte goederen betaald door Joannes Baeten aan zijn schoonzus Anna Smeets, weduwe van koster Peter Baeten	09/03/1750	link
Testament Elizabeth Schouten ²⁹	21/11/1747	link
Testament Henricus Lajen, in de wandeling Veltmans (genoemd) ³⁰	12/11/1746	link
Publieke verkoop meubelen, beesten en getuig door Joannes Gerits, deels verbleven aan de wezen van Hendrick Vincken en Agnes Baeten, vertegenwoordigd door hun momber Jan Baeten	02/03/1747	link

²² Na hun dood krijgt hun oudste zoon Jacobus Vencken een koppel ossen met een kar. De andere kinderen krijgen elk een koe.

²³ De kinderen worden door 2 voogden vertegenwoordigd, met name door een oom van vaderskant en een van moederskant, te weten door respectievelijk Matthijs Vandersteghen en door Jan Baeten. De regeling gaat over het *Beuls goed* te Niel. Er worden nog andere verwante partijen vermeld.

²⁴ De overleden schoonvader Hendrick Veltmans had het goed ervoor in bezit.

²⁵ Hij had al voorkinderen met zijn overleden vrouw.

²⁶ Een van de begunstigden is haar moeder Elizabeth Bijmens, weduwe Laurens Baeten. Haar broer Peter Baeten is een van de getuigen.

²⁷ Zijn dochter Anna Smeets, gehuwd met Peter Baetens is begunstigde en na hun dood onder hun kinderen met als voorwaarde dat na hun dood hun oudste zoon het huis en het hof (genaamd *Vrancken goed*) toekomt.

²⁸ Zelfde persoon en testateur als in de akte van een dag ervoor van 03/05/1747. Betreft aanvulling op het testament.

²⁹ Begunstigde is haar vader Joannes Schouten voor alles dat ze bezit, in bijzonder een deel en aanpart van een goed gelegen te Bree in het *eetselen veld* en waar het *Ener goed* ligt.

³⁰ Hij liet volgens de akte nog een testament opstellen voor de Maaseikse notaris (Joannes Herman) Van Reij. Dat testament verklaart hij als niet meer van toepassing. De testateur is weduwnaar van Mari Veltmans. Zijn kleinzoon Renier Bojen wordt ook begunstigd. Hij is een kind van Elizabeth Lajen alias Veltmans en Georgius Bojen van As. Lees de akte volledig. Er worden nog erfgenamen vermeld.

Ontvangst 50 gulden uit een rente van 100 gulden, ontvangen door Martinus Gommers van zijn schoonbroer Joannes Casters, staande gehypothekeerd op het <i>Hilkens goed</i> te As	19/03/1753	link
Akkoord tussen voormalige bewoner van het <i>Dael goed</i> te Niel, met name Jan Schouten, en de nieuwe eigenaar Jan Smeets	15/03/1757	link
Pachtovereenkomst van 6 jaar voor een deel van in het <i>Beuls goed</i> te Niel door Mari Vencken, minderjarige vertegenwoordigd door haar mombler Bijmandus Bijmens en Matthijs Vandersteghen, ten behoeve van de minderjarige kinderen van Henrick Vencken en Agnes Baeten zaligers, vertegenwoordigd door mombler Joannes Baeten ³¹	23/03/1747	link
Huwelijkse voorwaarde tussen Antonius Mulders ³² , weduwnaar Anna Catharina Jorissen, en Anna Leijssen, weduwe van Arnoldus Lajen	01/10/1749	link
Minzaam akkoord tussen Matthijs Schrijvers en Jacobus Smeets ³³	25/05/1750	link
Akkoord tussen Margarita Smeets, weduwe van Hendrick Gerits en haar schoonzoon Martinus Bollen, gehuwd met haar dochter Maria Gerits	05/07/1751	link
Publieke verklaring betreffende de goede naam en faam van Thomas Croes, eerder door beledigingen besmeurd door Maria Vencken, echtgenote van Jacobus Smeets alias Vrancken	05/03/1752	link
Testament Henricus Lajen, jongman ³⁴	21/02/1755	link
Mutueel testament van Jacobus Smeets en zijn echtgenote Maria Rox ³⁵	10/02/1757	link
Bevestiging eerdere verkoop door Martinus Gommers aan zijn schoonbroer Joannes Casters van de helft van het <i>Claesen goed</i> te Niel	19/03/1753	link
Testament Helena Smeets ³⁶	09/08/1739	link
Codicil Helena Smeets ³⁷	00/00/1745	link

³¹ De tweede partij kinderen worden bestempeld als nakinderen of kinderen uit een later huwelijk van Henrick Vencken. Mari Vencken zou dus logischerwijs een kind zijn uit een eerder huwelijk van Henrick Vencken, ook voorkind genoemd.

³² Hij heeft al een zoon uit zijn eerder huwelijk, genaamd Gerardus Mulders.

³³ Beide partijen hadden tegen elkaar een proces gevoerd voor de schepensbank van Dilsen en beëindigen hun dispuut per onderling akkoord.

³⁴ Zoon van Arnoldus Lajen en Maria Reijnders, beiden overleden. Hij verklaart zijn broer Joannes Lajen, gehuwd met Digna Erens, tot universele erfgenaam. Zijn broer dient na zijn dood ook de kinderen van de overleden zus Anna Lajen, verwekt met Baltus Lenaerts, uit te betalen. Ook dient de broer nog een eenmalige uitbetaling te doen aan Aldegondis Lenaerts, verwekt door Baltus Lenaerts, en aan Catharina Lajen waar de testateur peter van is. In de marge half leesbaar: herroeping testament op [?] (fe)b(ruari) 1756, omdat de testateur gaat huwen met Joanna Drees van Opoeteren.

³⁵ Jacobus Smeets lag ziek te bed in de keuken van zijn huis *Moors (goed)* genaamd. Begunstigde van het testament is hun jongste zoon Renier Smeets.

³⁶ Eerste testament. Dit zal ze herroepen in 1751 en een nieuw laten opmaken. Ze bekostigt onder andere een jaargetijde voor zichzelf, een voor haar overleden moeder en een voor haar overleden broer Jan Smeets. Er worden nog verschillende dichte familieleden begünstigd (klik de akte open en lees om te weten wie). Ook staan er details in omtrent de verschillende broers, zus en halfbroer hun aandeel in het *Moors schanshuis*.

³⁷ Enkele aanpassingen inzake het opgesteld testament van 09/08/1739.

Codicil Helena Smeets ³⁸	11/05/1751	link
Testament Helena Smeets ³⁹	28/03/1751	link
Aankoop van Helena Smeets aanpart in het Smeets goed te Niel door Matthijs Caelen, volgens haar testamentaire bepalingen (van 28/03/1751) en codicil (van 11/05/1751)	04/06/1754	link

---

³⁸ Aanpassingen inzake het nieuw opgestelde testament van 28/03/1751.

³⁹ Opmaak nieuw testament en herroeping eerder testament en codicil van 1739 en 1745. Zie hierboven. Het loont de moeite om alle testamente en aanpassingen grondig door te nemen en de verschillen te noteren. Zie ook laatste akte ter aanvulling.